

DE
HOOP

Solvency and Financial
Condition Report 2022

INHOUD

Inleiding	4
Samenvatting	4
A. Bedrijf, activiteiten en resultaten	6
A.1 Activiteiten	6
A.2 Resultaten uit verzekeringsactiviteiten	7
A.3 Resultaten uit beleggingen	7
A.4 Resultaten uit andere activiteiten	8
A.5 Overige informatie	8
B. Governance	9
B.1 Algemene informatie inzake de governance	9
B.2 Deskundigheid en betrouwbaarheid	10
B.3 Risicomanagementsystemen, beoordeling van eigen risico en de solvabiliteit	10
B.4 Interne controles	13
B.5 Interne auditfunctie	13
B.6 Actuariële functie	13
B.7 Uitbesteding	14
B.8 Overige informatie	14
C. Risicoprofiel	15
C.1 Verzekeringstechnische risico's	15
C.2 Marktrisico	15
C.3 Tegenpartijkredietrisico	17
C.4 Liquiditeitsrisico	17
C.5 Operationeel risico	18
C.6 Overige informatie	18
D. Financiële positie op Solvency II-grondslagen	19
D.1 Solvency II-balans	19
D.2 Waardering van de activa	19
D.3 Waardering van de technische voorzieningen	20
D.4 Waardering van andere verplichtingen	20
D.5 Overige materiële informatie	20
E. Kapitaalbeheer	21
E.1 Het kapitaalbeleid	21
E.2 De solvabiliteit van De Hoop	21
E.3 De ontwikkeling van de SCR en de MCR	22
E.4 De structuur, het bedrag en de kwaliteit van het eigen vermogen	23
<i>Bijlage 1: Openbaar te maken staten</i>	24

INLEIDING

Deze rapportage bevat het “Solvency and Financial Condition Report” van N.V. Levensverzekering-Maatschappij “De Hoop”. Dit rapport is opgesteld aan de hand van de richtlijnen die daarvoor in de Solvency II-regelgeving zijn vastgelegd.

Solvency II vereist twee ‘kwalitatieve’ rapportages:

- een openbaar rapport: “Solvency & Financial Condition Report” (SFCR);
- een vertrouwelijk rapport aan de toezichthouder, in casu De Nederlandsche Bank (DNB), betreffende min of meer dezelfde onderwerpen, maar dan met meer detail en inclusief eventuele vertrouwelijke informatie.

Deze rapportages moeten voldoen aan normen die zijn vastgelegd in de volgende wet- en regelgeving:

- Solvency II Directive (2009/138/EG), artikel 51 en verder;
- Gedelegeerde Verordening Solvency II (EU 2015/35), hoofdstuk 12 en 13;
- Uitvoeringsverordening (EU 2015/2450);
- Relevante richtsnoeren van EIOPA, waaronder EIOPA-BoS-15/109 – Richtsnoeren voor rapportage en openbaarmaking.

SAMENVATTING

Missie en strategie

De Hoop heeft als missie om het aantal levensverzekeringsaanvragen dat op medische gronden wordt afgewezen tot een minimum te beperken. Al sinds de oprichting in 1905 benadrukt De Hoop de maatschappelijke verantwoordelijkheid van verzekeraars en maakt zij zich hard voor verzekerbare van kwetsbare doelgroepen in de samenleving. De Hoop is gespecialiseerd in moeilijk verzekerbare medische risico's en biedt verzekeraars de mogelijkheid tot herverzekeren.

Zo kan elke verzekeraar een sociaal en maatschappelijk verantwoord acceptatiebeleid voeren en kunnen ook mensen met een medische aandoening een levensverzekering afsluiten.

Het belang van deze missie is groot, omdat hierdoor het aantal levensverzekeringsaanvragen dat op medische gronden moet worden afgewezen tot een minimum kan worden beperkt.

Algemeen

Met dit rapport geeft De Hoop invulling aan de eisen die in de Solvency II-richtlijn (Directive 2009/138), de Delegated Regulation (EU) 2015/35 en de bijbehorende EIOPA Guidelines zijn gesteld ten aanzien van het openbaar maken van relevante gegevens. De te publiceren gegevens houden verband met de vennootschappelijke structuur, de performance van het bedrijf, en het bestuursstelsel inclusief kernfuncties als risicobeheer, het risicoprofiel, solvabiliteit en vermogensbeheer.

De Hoop is sinds de invoering van Solvency II compliant met dit kader en is van mening dat de huidige governance en overall (risico) beheersingsstructuur voldoen aan zowel de eigen maatstaven als die welke de wetgever en toezichthouder eraan stellen. Bij de inrichting van de vier vereiste sleutelfuncties is gekozen om de werkzaamheden van de compliance-, interne audit-, risicomanagement- en de actuariële functie uit te besteden.

Activiteiten

In 2022 heeft De Hoop, net als vele andere organisaties, een passende combinatie van thuis en op kantoor werken gevonden. In commercieel opzicht waren er zoals verwacht door de economische ontwikkelingen in 2022 minder nieuwe aanvragen en polissen dan in 2021. Het verzekerde bedrag van de nieuwe polissen lag wel in totaal hoger dan in 2021.

In het Verenigd Koninkrijk werkt De Hoop sinds halverwege 2020 samen met de gespecialiseerde verzekeringsbroker Pulse Insurance. De voor Pulse optredende verzekeraar heeft echter besloten om geen permanente licentie aan te vragen voor het Verenigd Koninkrijk en heeft zijn inspanningen in die markt teruggeschroefd. Hierdoor nam de productie in 2022 af. We zoeken samen met Pulse een alternatieve partij zodat deze vruchtbaar gebleken samenwerking voortgezet en weer uitgebreid kan worden.

Na een grondige analyse in 2021 over hoe wij onze missie beter zouden kunnen invullen was de conclusie dat in Nederland een andere inrichting wenselijk is en er in het buitenland een vergelijkbaar

aanbod vaak ontbreekt. Op basis van deze analyse zijn wij in 2022 twee strategische projecten gestart.

In Nederland zijn wij een project gestart om, met ondersteuning van het Verbond van Verzekeraars en alle in Nederland opererende overlijdensrisicoverzekeraars, meer mensen met een verhoogd medisch overlijdensrisico toegang te geven tot de mogelijkheden die De Hoop kan bieden door de bij andere verzekeraars (op medische gronden) afgewezen aanvragen via één centraal punt naar de ruimere acceptatiemogelijkheden van De Hoop te leiden. Wij baseren ons hierbij op de TAF Maatwerkroute ORV, die TAF, Quantum Leven en De Hoop gezamenlijk succesvol ontwikkeld hebben en die in januari 2023 ook in het Adfiz Prestatie onderzoek 2023 winnaar werd in de categorie ketenefficiency.

In het buitenland hebben wij ervoor gekozen om allereerst in Duitsland mogelijkheden te onderzoeken om met geïnteresseerde marktpartijen tot een aanbod voor mensen met een verhoogd overlijdensrisico te komen.

Wij verwachten in 2023 de eerste resultaten van beide projecten te zien. De Hoop staat midden in de samenleving. We zijn continu in gesprek met diverse partijen om onze missie onder de aandacht te brengen en daarmee de verzekeraarbaarheid in Nederland verder vorm te geven. Enige jaren geleden hebben wij het De Hoop Leven Fonds opgericht om onderzoeken te financieren die onze doelgroep ten goede komen en de verzekeraarbaarheid vergroten. Ook hiermee leveren we een concrete bijdrage aan de toegang tot essentiële verzekeringen.

In oktober 2022 kondigde a.s.r. de overname van Aegon Nederland aan, onder voorbehoud van goedkeuring van aandeelhouders en toezichhouders. Aegon was een van de oprichters van De Hoop en heeft al die jaren de missie van De Hoop volop ondersteund. Wij kijken hier met waardering op terug en kijken vol vertrouwen uit naar de nieuwe relatie met a.s.r.

Risicoprofiel

De Hoop herverzekert alleen medisch verhoogde overlijdensrisico's. De herverzekeringsdekking richt zich vooral op tijdelijke overlijdensrisicoverzekeringen die tegen een prudente tarifiering worden aangeboden.

Risicobeheersing vindt plaats in de vorm van herverzekeringsdekking boven een eigen behoud.

De Hoop streeft, gezien haar strategische keuze, naar een ruime solvabiliteitspositie.

Naast premie-inkomsten zijn de beleggingsopbrengsten van belang. Dit resulteert in een blootstelling aan verzekeringstechnisch risico, marktrisico en aan tegenpartijkredietrisico.

Solvabiliteit

De vereiste solvabiliteitsratio bedraagt per ultimo 2022 294% ten opzichte van 215% per ultimo 2021. De interne norm is gesteld op een bedrag van minimaal 200%. De werkelijk aanwezige solvabiliteit bevindt zich boven de intern gestelde norm van 200%.

Tabel 1: overzicht solvabiliteitsratio's

Solvabiliteitsratio		
	2022	2021
SCR	294%	215%
MCR	1.176%	860%

De ratio's zijn gestegen bij een dalend eigen vermogen en tevens een dalend vereist kapitaal. Dit wordt verder toegelicht in paragraaf E.3. Bij het bepalen van de vereiste solvabiliteit gaat De Hoop uit van de standaardformule. Er worden geen overgangsmaatregelen toegepast. Er is geen gebruik gemaakt van een volatility adjustment op de rentecurve.

Ook wordt geen rekening gehouden met het verliescompensatievermogen van de uitgestelde belastingen, de zogenoemde LAC DT.

Governance

De Hoop is een naamloze vennootschap. Statutair is geregeld dat de aandelen niet vrij verhandelbaar zijn en dat alleen Nederlandse levensverzekeraars aandeelhouder kunnen zijn. De onderneming is dan ook niet beursgenoteerd.

De directie bestaat uit twee personen. De Raad van Commissarissen bestaat uit vier personen. De Raad van Commissarissen heeft gezien de beperkte omvang van de organisatie van De Hoop geen separate Auditcommissie en/of Remuneratiecommissie ingesteld.

De specifieke taken van dergelijke commissies zijn binnen de Raad van Commissarissen als geheel belegd.

A. BEDRIJF, ACTIVITEITEN EN RESULTATEN

A.1 ACTIVITEITEN

A.1.1 De Hoop

De Hoop is alleen actief als herverzekeraar van medisch verhoogde risico's die niet of niet volledig door andere verzekeringsmaatschappijen worden geaccepteerd. Er wordt alleen op facultatieve basis herverzekerd. De Nederlandse verzekeringsmarkt is de belangrijkste markt van De Hoop. Daarnaast zijn er herverzekeringsrelaties met verzekeraars uit België, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk en op de eilanden Curaçao, Aruba en Sint-Maarten.

In 2022 hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die een belangrijke impact op het bedrijf of de bedrijfsvoering hebben gehad.

Vennootschapsgegevens

N.V. Levensverzekering-Maatschappij "De Hoop" Gevestigd te:

Anna van Saksenlaan 10

2593 HT

's-Gravenhage

Telefoon: 070-342 1313

E-mail: info@dehoopleven.nl

Website: www.dehoopleven.nl

De Hoop is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder nummer 27000041.

De Hoop is lid van het Verbond van Verzekeraars en onderschrijft de Gedragscode Verzekeraars en de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Verzekeraars.

De Hoop is aangesloten bij de Stichting Klachteninstituut Financiële Dienstverlening.

De Hoop beschikt over een vergunning van De Nederlandsche Bank (DNB) in het kader van de Wet op het financieel toezicht (hierna Wft).

Toeziethouder

De Nederlandsche Bank (DNB)

Postbus 98

1000 AB Amsterdam

Telefoon: 020-524 9111

E-mail: info@dnb.nl

Externe accountant

KPMG Accountants N.V.

Financial Services

Postbus 43004

3540 AA Utrecht

Verantwoordelijk accountant: W. Teeuwissen RA

Telefoon: 030-658 2300

Website: www.kpmg.nl

Aandeelhouders

De Hoop heeft drie aandeelhouders, te weten:

Aegon Levensverzekering N.V. ("Aegon")

Gevestigd te Den Haag.

Aegon bezit 1/3 van het geplaatste aandelenkapitaal.

Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. ("Nationale-Nederlanden")

Gevestigd te Rotterdam.

Nationale-Nederlanden bezit 1/3 van het geplaatste aandelenkapitaal.

Onderlinge Levensverzekering-Maatschappij "s-Gravenhage" U.A.

("Onderlinge 's-Gravenhage")

Gevestigd te Den Haag.

Onderlinge 's-Gravenhage bezit 1/3 van het geplaatste aandelenkapitaal.

Statutair is geregeld dat de aandelen niet vrij verhandelbaar zijn en dat alleen Nederlandse levensverzekeraars aandeelhouder kunnen zijn.

De onderneming is dan ook niet beursgenoteerd.

In het verslagjaar hebben geen wijzigingen plaatsgevonden in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur.

A.2 RESULTATEN UIT VERZEKERINGSACTIVITEITEN

NB: De hierna gepresenteerde cijfers zijn gebaseerd op BW2-grondslagen tenzij anders vermeld. Verder geldt alle bedragen x € 1.000.

Tabel 2: resultaten uit verzekeringsactiviteiten

	2022	2021
Bruto premie	6.158	6.001
Uitgaande herverzekeringspremie	-528	-762
Beleggingsopbrengsten t.b.v. verzekeringsactiviteiten	736	1.164
Overige technische baten en lasten	156	285
Uitkeringen	-4.136	-5.201
Bedrijfskosten	-2.448	-2.105
Mutatie voorziening	922	7.514
Resultaat o.b.v. verzekeringsactiviteiten	861	6.895
Overige opbrengsten beleggingen	3.096	5.312
Bruto resultaat	3.957	12.207
Belastingen	-908	-3.044
Netto resultaat	3.049	9.163

De bruto premie is ten opzichte van 2021 gestegen (3%).

Het resultaat 2022 bedraagt 3.049 (2021: 9.163). De winst in 2021 viel hoger uit dan normaal door een eenmalige vrijval van de overige technische voorzieningen (6.485).

De bedrijfskosten zijn in 2022 gestegen met 342. De stijging werd veroorzaakt door de projectmatige inspanningen in Nederland en Duitsland.

A.3 RESULTATEN UIT BELEGGINGEN

A.3.1 Belleggingsrendementen op basis van marktwaardewaardering

De beleggingsportefeuille bestaat uit obligaties, aandelen, hypotheekleningen, MKB leningen (SME fondsen) en liquiditeiten.

In 2022 en 2021 werden op basis van marktwaardering onderstaande rendementen behaald:

Tabel 3: Beleggingsresultaten 2022 en 2021

Resultaat portefeuille HP (%)	Resultaat 2022				
	Q1	Q2	Q3	Q4	Totaal
Obligaties	-3,0%	-3,2%	-2,4%	-1,0%	-9,3%
Hypotheekfondsen	-8,8%	-9,9%	-1,5%	-0,7%	-19,6%
Aandelen	-4,1%	-5,4%	-2,7%	5,7%	-6,7%
SME Leningenfondsen	0,2%	-4,6%	-1,9%	4,2%	-2,4%
Liquiditeiten	-0,1%	-0,2%	0,1%	-0,0%	-0,5%
Totaal	-4,3%	-5,2%	-2,3%	2,3%	-9,2%

Resultaat portefeuille HP (%)	Resultaat 2021				
	Q1	Q2	Q3	Q4	Totaal
Obligaties	-0,3%	-0,4%	0,2%	-3,7%	-4,2%
Hypotheekfondsen	1,3%	0,1%	0,9%	3,0%	5,4%
Aandelen	9,0%	5,3%	1,3%	9,0%	26,7%
Liquiditeiten	-0,1%	-0,3%	-0,1%	-0,1%	-0,6%
Totaal	4,3%	2,5%	0,8%	3,9%	11,9%

A.3.2 Inkomsten en kosten per activaklasse

De Hoop rapporteert conform BW2-grondslagen. De beleggingsopbrengsten bestaan uit directe en indirecte beleggingsopbrengsten. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de beleggingsinkomsten en de kosten per activa:

Tabel 4: Beleggingsresultaten 2022 en 2021

	2022		2021	
	Opbrengst	Kosten	Opbrengst minus kosten	Opbrengst minus kosten
Aandelen	5.538	-44	5.494	3.473
AeAM Dutch Mortgage Fund 2	188	-11	177	188
SME fondsen	52	-2	50	4
Obligaties en andere vastrentendewaardepapieren	944	-30	915	1.471
Depots bij verzekeraars	85	-	85	77
Liquide middelen	-17	-	-17	-13
Totaal	6.791	-86	6.705	5.201

A.3.3 Resultaat beleggingen direct verwerkt in het vermogen

Onderstaande tabel geeft de resultaten weer die direct in het eigen vermogen zijn verwerkt.

Tabel 5: Resultaat beleggingen direct verwerkt in eigen vermogen

	2022	2021
Aandelen	-8.840	6.776
AeAM Dutch Mortgage Fund 2	-913	58
SME fonds	-3	3
Totaal	-9.755	6.836

A.3.4 Gesecuritiseerde beleggingen

De Hoop heeft geen beleggingen in gesecuritiseerde instrumenten.

A.3.5 Ontwikkeling eigen vermogen

Solvency II schrijft voor om het eigen vermogen op marktwaarde te bepalen. Het eigen vermogen op marktwaarde daalde van 66.658 naar 62.213. Tabel 6 geeft het verloop van het eigen vermogen op marktwaarde weer.

Tabel 6: Verloop eigen vermogen op Solvency II-grondslagen

	Aandelen kapitaal	Reconciliatie reserve	Eigen vermogen SII
Vermogen 01-01-2022	405	68.653	69.058
Dividend 2021		-2.400	-2.400
Vermogen 01-01-2022 na uitkering dividend	405	66.253	66.658
Waarderingsverschillen beleggingen		-12.267	-12.267
Waarderingsverschillen liquide middelen		-182	-182
Waarderingsverschillen technische voorziening		7.507	7.507
Waarderingsverschillen belastingverplichtingen		1.473	1.473
Waarderingsverschillen depots		51	51
Overig		1.373	1.373
Dividend 2022		-2.400	-2.400
Vermogen 31-12-2022	405	61.808	62.213

A.4 RESULTATEN UIT ANDERE ACTIVITEITEN

Er zijn geen resultaten uit andere activiteiten.

A.5 OVERIGE INFORMATIE

Er hebben zich in de verslagperiode geen belangrijke wijzigingen voorgedaan met betrekking tot de bedrijfsvoering of beleidskeuzes op dat gebied.

B. GOVERNANCE

B.1 ALGEMENE INFORMATIE INZAKE DE GOVERNANCE

De Hoop kent in bestuurlijke zin een Raad van Commissarissen en een directie. Daarnaast zijn sleutelfuncties ingericht voor wat betreft interne audit, risicomanagement, compliance en de actuariële functie. Er is een beleggingscommissie die uitvoering geeft aan het beleggingsbeleid en een Risicomanagement Comité dat zorgdraagt voor een robuust risicomanagementsysteem.

B.1.1 Raad van commissarissen

De Raad van Commissarissen richt zich bij de vervulling van zijn taak op het belang van de onderneming. Hij maakt een evenwichtige afweging van de belangen van de bij de onderneming betrokken partijen en betreft daarbij ook de overige voor de onderneming relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen. Hij heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken. Hij staat de directie met advies terzijde. De Raad van Commissarissen heeft gezien de beperkte omvang van de organisatie van De Hoop geen separate Auditcommissie en/of Renummeratiecommissie ingesteld. De specifieke taken van dergelijke commissies zijn binnen de Raad van Commissarissen als geheel belegd.

De samenstelling van de Raad van Commissarissen is als volgt:

Drs. A.A. (Lex) Geerdes, Voorzitter

Drs. S.A. (Sibylla) Bantema EMFC RC, Vice-Voorzitter

Prof. dr. M.M. (Marcel) Levi MD PhD

Drs. E. (Erik) Muetstege

B.1.2 Directie

De directie is eindverantwoordelijk voor beleid, strategie en resultaten van de onderneming. Een aantal taken en functies zijn verbijzonderd in commissies, wat de verantwoordelijkheden van de directie echter niet beperkt.

De verantwoordelijkheden van de directie zijn:

- Het besturen van de onderneming conform het doel van De Hoop, te weten de uitoefening van het herverzekeringsbedrijf op het gebied van levensverzekeringen.
 - Het vaststellen van de strategie en de doelstellingen.
 - De financiering van De Hoop.
 - Het zorgdragen voor een adequate operationele en administratieve organisatie en interne beheersing.
 - De operationele bedrijfsvoering en opzet en werking van de voor de bedrijfsvoering noodzakelijke informatie- en communicatietechnologie.
 - Het beheersen en controleren van de aan de bedrijfsvoering verbonden risico's en de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen.
 - Het financieel verslagleggingsproces en de financiële informatieverstopping.
 - Het naleven van de relevante wettelijke regelingen, de statutaire bepalingen, richtlijnen van toezichthouders en gedragscodes.
- De directie, evenals ieder van de directeuren afzonderlijk, is overeenkomstig de statuten bevoegd tot vertegenwoordiging van De Hoop.

De directie vraagt de goedkeuring van de RvC voor het uitoefenen van het bedrijf buiten Nederland, het aangaan van deelnemingen en het voeren van nieuwe branches.

Naast de interne normen, waarden en regels voor goed bestuur onderschrijft De Hoop tevens de kernwaarden die zijn vastgelegd in de Gedragscode Verzekeraars en leeft zij de bepalingen en gedragsregels van deze code na.

De directie legt verantwoording af aan de Raad van Commissarissen en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

De samenstelling van de directie luidt als volgt:

Drs. G.Th. (Gilbert) Pluym AAG, Algemeen directeur

Drs. S.N. (Seada) van den Herik, Directeur

B.1.3 Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid van De Hoop is goedgekeurd door de Raad van Commissarissen (RvC) en in lijn met de geldende wet- en regelgeving. Naast het beloningsbeleid is een bezoldigingsbeleid voor de directie opgesteld. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders stelt dit bezoldigingsbeleid vast.

Het beloningsbeleid is van toepassing op de hele organisatie en in het bijzonder op collega's die het risicoprofiel van De Hoop kunnen beïnvloeden. Dit zijn de directie, senior management, Human Resource functie en de controlfuncties (compliance, risicomanagement en interne audit). Omdat de Human Resource functie en controlfuncties zijn uitbesteed, vallen die niet onder het beloningsbeleid.

Het beloningssysteem van De Hoop is gerelateerd aan de cao voor het verzekeringsbedrijf. Aan de directie wordt geen variabele beloning toegekend. Het beloningssysteem voorziet in de mogelijkheid van een gratificatie voor het gehele personeel, de directie uitgezonderd, in de

maanden mei en oktober. Deze gratificaties per medewerker zijn in totaal ruimschoots minder dan 20% van het jaarinkomen, overtreffen het salaris over een maand niet en bedragen minder dan € 10 duizend op jaarbasis. In uitzonderlijke gevallen bestaat de mogelijkheid om achteraf een bescheiden gratificatie voor een bijzondere prestatie uit te keren. Andere gratificaties, welkomstpakketten, exit-pakketten of retentiebonussen zijn niet toegekend. Binnen De Hoop zijn er geen medewerkers die een totale jaarlijkse beloning van 1 miljoen euro of meer hebben ontvangen. De Hoop heeft in 2022 conform de interne en externe regelgeving gehandeld en er zijn in 2022 geen materiële wijzigingen doorgevoerd in het beloningsbeleid.

B.1.4 Sleutelfuncties onder Solvency II

Voor de vier sleutelfuncties is, mede op basis van de Pilaar 2-vereisten vanuit Solvency II, beleid opgesteld en zijn sleutelfunctiehouders benoemd. Hierbij is rekening gehouden met het voorkomen van belangverstengeling, onder meer door de interne auditfunctie te scheiden van de overige functies.

De actuariële functie en de financiële risicomanagementfunctie zijn uitbesteed aan EY Actuarissen. De operationele risicomanagementfunctie wordt ingevuld door Pro Compliance.

B.2.2 Toets op geschiktheid

Voor de externe sleutelfuncties worden criteria vastgelegd in het uitbestedingsbeleid. Daarnaast worden in het servicedienstverleningscontract verdere eisen gesteld waaraan moet worden voldaan door de dienstverlener.

B.2.3 Eigen toets op betrouwbaarheid

Zowel De Hoop als DNB zijn betrokken bij de toets op betrouwbaarheid van een kandidaat bestuurder of commissaris. DNB heeft een formulier betrouwbaarheidstoetsing beschikbaar gesteld. De Hoop doet zelf onderzoek naar de betrouwbaarheid.

- Het formulier betrouwbaarheidstoetsing moet door betrokkene worden ingevuld. Uit het formulier blijkt welke aspecten DNB onder meer belangrijk acht. Het formulier wordt gecontroleerd op juistheid en volledigheid waarbij ook een controle wordt uitgevoerd met de middelen die ter beschikking staan.
- Voor bestaande medewerkers worden de eigen systemen geraadpleegd, zoals onder andere het incidentenregister, waarin zich voorgedane integriteitsschendingen worden opgeslagen.
- Er worden databanken geraadpleegd, zoals het handelsregister van de Kamer van Koophandel (KvK). Doel van dit onderzoek is om de persoonlijke en zakelijke financiële antecedenten van de te toetsen persoon te achterhalen.
- Er wordt een gesprek gevoerd met de te toetsen persoon.

B.2.4 Verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen kan sprake zijn wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming, haar aandeelhouders en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag. Transacties met de aandeelhouders betreffen

dividenduitkeringen, transacties uit hoofde van de hoedanigheid als cedent en herverzekeraar, transacties uit hoofde van de uitvoering van een pensioenregeling en transacties uit hoofde van een Servicedienstverleningscontract en van de huurovereenkomst. Het directielid Seada van den Herik is in persoon gelijk aan een directielid van één van de aandeelhouders. De directieleden van De Hoop zijn op persoonlijke titel benoemd.

B.3 RISICOMANAGEMENTSYSTEMEN, BEOORDELING VAN EIGEN RISICO EN DE SOLVABILITEIT

Het nemen van risico's is een essentieel onderdeel van de bedrijfsvoering. Het is van belang om risico's zo goed mogelijk te identificeren, te analyseren en te beheersen. Wanneer risico's niet adequaat worden beheerst, vormt dit een bedreiging voor het behalen van de strategische doelstellingen van De Hoop. Ook kan een inadequate risicobeheersing De Hoop blootstellen aan het risico van negatieve financiële effecten, operationele inefficiëntie, extra toezicht, bestuurlijke boetes en reputatieschade. Een effectieve identificatie, bewaking en beheersing van risico's is daarom een belangrijke verantwoordelijkheid van de directie en de operationele organisatie. Een adequaat risicomanagementsysteem reduceert de kans op fouten, het nemen van verkeerde beslissingen en de gevolgen van het optreden van onvoorziene omstandigheden. Risico en performance hangen hierin onlosmakelijk samen.

B.3.1 Verantwoordelijkheden

De directie is verantwoordelijk voor het vaststellen van de risicobereidheid (risk appetite) en het formuleren van een voorstel hiervan. Aan de Raad van Commissarissen wordt jaarlijks instemming gevraagd voor de risk appetite.

De risicomanagementfunctie is verantwoordelijk voor de monitoring van het risicomanagementsysteem en het risicoprofiel.

B.3.2 Risicomanagement functie

De risicomanagementfunctie ondersteunt de directie en de operationele organisatie bij het behalen van de strategische en operationele bedrijfsdoelstellingen door haar werkzaamheden te richten op het monitoren van de beheersing van de mogelijk voorzienbare risico's binnen het door het risk appetite gestelde kader. De Hoop opereert in een markt met een specifiek verzekeringstechnisch risicoprofiel. Naast het verzekeringstechnische risico spelen ook het marktrisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico, commercieel risico, operationeel risico en integriteitsrisico een rol. De bedrijfsvoering van De Hoop is erop gericht deze risico's te herkennen, te kwantificeren en te beheersen. Er zijn risico-eigenaren benoemd die jaarlijks een rapportage indienen bij het RMC. Deze rapportages hebben als doel om aan te geven of de betreffende risico's voldoende worden beheerst of dat er aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Hierbij is rekening gehouden met de relevante geldende wet- en regelgeving en de toekomstige regelgeving op grond van de Europese richtlijn Solvency II. Risicobeheer is een continu proces, waardoor wijzigingen in en om de organisatie aanleiding kunnen geven de geformuleerde risico's of beheersmaatregelen te wijzigen. De resultaten van de

monitoring van de risicocategorieën worden jaarlijks aan de Raad van Commissarissen gerapporteerd.

B.3.3 Risicomanagementsysteem

De directie is verantwoordelijk voor een effectief risicomanagementsysteem. Het risicomanagementsysteem van De Hoop bevat de volgende onderdelen:

- A. *Financiële risico's binnen het risicomanagementsysteem bestrijken de volgende onderwerpen:*
- Het aangaan van verzekeringsverplichtingen en reservevorming.
 - Het afgestemd beheer van activa en passiva (asset and liability management).
 - Beleggingen, met name derivaten en vergelijkbare verbintenissen.
 - Beheer van liquiditeits- en concentratierisico.
 - Herverzekering en andere risicolimiteringstechnieken. Er worden geen andere risico-limiteringstechnieken toegepast.
- B. *Operationele risico's bestrijken de volgende onderwerpen:*
- IT en workflowprocessen. Op dit domein zal ook de actuariële functie en financiële risicomanagement functie acteren in verband met datakwaliteit en de betrouwbaarheid van de opgeleverde rapportages.
 - Fraude en incidenten;
 - Belonings- en bezoldigingsbeleid;
 - Integriteitsrisico's;
 - Uitbestedingsrisico.

De risicomanagementfunctie kent de volgende taken en verantwoordelijkheden:

- De risicomanagementfunctie staat de directie en andere functies bij in de doeltreffendheid van het risicomanagementsysteem.
- De risicomanagementfunctie is verantwoordelijk voor de monitoring van het risicomanagementsysteem en het risicoprofiel.
- De risicomanagementfunctie toetst het risicomanagementsysteem en het algemene risicoprofiel en rapporteert hierover aan de directie.
- De risicomanagementfunctie stelt in samenwerking met de eerste lijn kaders op waarbinnen de eerste lijn moet opereren. De risicomanagementfunctie controleert of de eerste lijn zich aan de kaders houdt en rapporteert hierover aan de directie.
- De risicomanagementfunctie brengt gedetailleerd verslag uit over risico-blootstellingen.

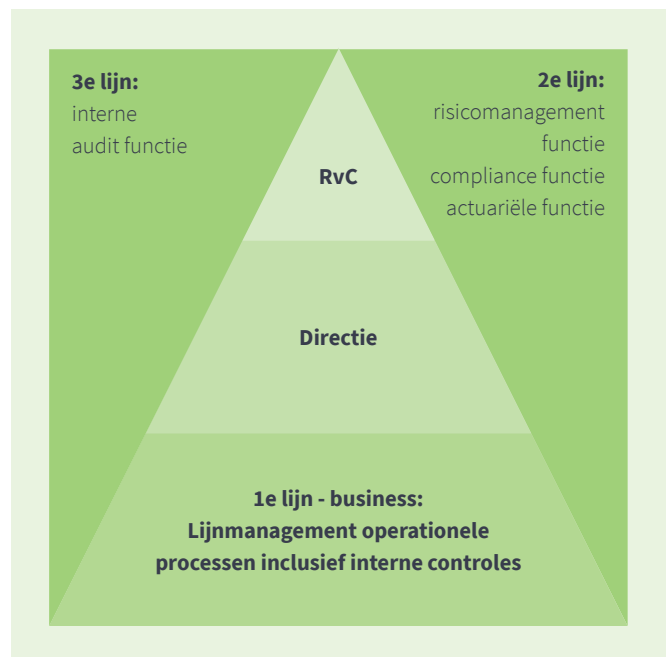
B.3.4 Three lines of defence

De organisatiestructuur sluit aan op het 'three lines of defence'-model. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen operationele verantwoordelijkheid (1e lijn), bewaking (2e lijn) en onafhankelijk toezicht (3e lijn). De vertaling van het door de directie vastgestelde risicobeleid vindt plaats door de operationele organisatie in overleg met de risicomanager onder regie van het RMC.

De 1^e lijn wordt gevormd door het operationeel management.

De 2^e lijn betreft de risicomanagementfunctie, de compliancefunctie en de actuariële functie.

De 3^e lijn wordt ingevuld door de interne auditfunctie. De functies uit de 2^e en 3^e lijn zijn uitbestede functies.

B.3.5 Taakuitvoering

Voor een effectieve taakuitvoering is het van belang dat de risicomanagementfunctie tijdig betrokken is bij belangrijke ontwikkelingen zodat zij hierop kan anticiperen en het bedrijfsonderdeel hierin proactief kan adviseren en ondersteunen. De risicomanagementfunctie laat hiertoe risico-assessments uitvoeren volgens de hieronder beschreven methodiek. Deze risico-assessments worden periodiek uitgevoerd en gerapporteerd. Daarnaast zal een assessment worden uitgevoerd als bijzondere omstandigheden daarom vragen.

B.3.6 Methodiek

Binnen De Hoop is een indeling gemaakt in zeven risicocategorieën. Er is aansluiting gezocht bij de risico-indeling voortvloeiend uit de Solvency II-richtlijn. Voor elke risicocategorie is een risico-eigenaar aangewezen. De risico-eigenaren zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van risico-analyses binnen hun werkgebied. Op basis van de door De Hoop gehanteerde indeling zijn voor iedere risicocategorie de ontwikkelingen en risico-assessments uitgewerkt in een risicorapportage.

De risico-rapportages kennen de volgende indeling:

- Risicodefinitie
- Risico-eigenaar
- Schets van de voor het risico relevante omgeving
- Actuele ontwikkelingen
- Beschrijving van het inherent risico
- Beschrijving van de beheersmaatregelen
- Beschrijving van het restrisico
- De voor het risico vastgestelde risicobereidheid
- Vastgestelde acties
- Mogelijk nieuwe acties

Bij de vaststelling van het inherente en restrisico wordt een inschatting van de kans dat het risico zich voordoet en de impact hiervan bepaald.

De risicosheets worden bijgewerkt:

- Op jaarbasis door middel van de risico-assessment;
- Bij wijzigingen in processen;
- Als zich een incident voordoet;
- Als hiertoe aanleiding bestaat vanuit een (interne of externe) audit rapportage;
- Als de omgeving verandert (gewijzigde wetgeving, veranderende marktomstandigheden etc.).

Dit kan leiden tot het toevoegen of verwijderen van risico's, het aanpassen van het risiconiveau of het aanpassen of implementeren van aanvullende en/of andere beheersmaatregelen (key controls).

B.3.7 Rapportages

De operationele organisatie is verantwoordelijk voor het continu monitoren en waar nodig verbeteren van de interne controlemaatregelen. De risicorapportages worden jaarlijks opgesteld en opgenomen in de ORSA-rapportage. De risicomanagementfunctie beoordeelt of wijzigingen in het inherente risicoprofiel aanleiding geven tot bijstelling van het risicomanagementbeleid. Ook stakeholders kunnen daar om verzoeken. Voor de beoordeling van de risico's zijn key risk indicators (KRI) gedefinieerd. Per risicocategorie zijn één of meerdere KRI's bepaald, inclusief toleranties en limieten. Deze KRI's worden per kwartaal of jaar gerapporteerd in het RMC. Ieder jaar wordt een jaarrapportage opgesteld inclusief een overzicht van de key risk indicators die in de RvC-vergadering wordt besproken en toegelicht.

B.3.8 Risk appetite

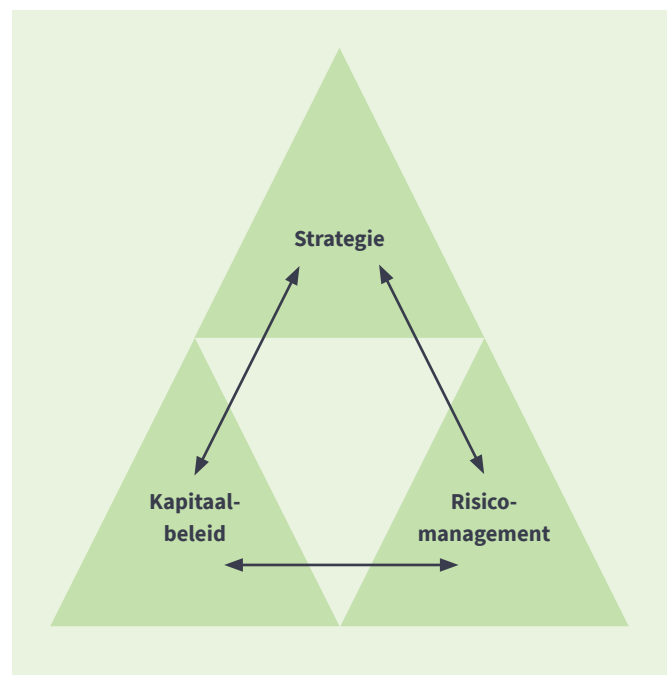
De operationele organisatie is verantwoordelijk voor het continu monitoren en waar nodig verbeteren van de interne controlemaatregelen. De risicomanagementfunctie beoordeelt of wijzigingen in het inherente risicoprofiel aanleiding geven tot bijstelling van het risicomanagementbeleid. Ook stakeholders kunnen daar om verzoeken. Voor de beoordeling van de risico's zijn key risk indicators gedefinieerd. Per risicocategorie zijn één of meerdere KRI's bepaald, inclusief toleranties en limieten. Deze KRI's worden per kwartaal of jaar gerapporteerd in het RMC en in de kwartaalrapportage aan de RvC.

B.3.9 Own Risk and Solvency Assessment

Het kapitaalbeleid van De Hoop is gebaseerd op de regelgeving op

grond van de Europese richtlijn Solvency II (afdeling 4, onderafdeling I en II en afdeling 5) die vanaf 1 januari 2016 van kracht is geworden. Verder wordt rekening gehouden met de relevante bepalingen in de Wet op het financieel toezicht (Wft), artikel 3.17 en 3.97, en met het besluit prudentiële regels Wft, artikel 23. De solvabiliteit wordt in hoogte, richting en volatiliteit door veel zaken beïnvloed. Het opstellen van kaders en normen gebeurt vanuit risicomanagement en is vormgegeven in het risicomanagementbeleid, in het bijzonder in de jaarlijks op te stellen risk appetite, de monitoring van risico's op basis van KRI's en de uitvoering van de ORSA. De ORSA geeft inzicht in de ontwikkeling van de solvabiliteitspositie voor de komende 3 tot 5 jaar. Op basis van scenarioanalyses wordt onder verantwoordelijkheid van het MDO inzicht in de ontwikkeling van de solvabiliteit gegeven. In de ORSA 2022 is voor het eerst een stressscenario opgenomen voor het klimaatrisico. Bij het bepalen van het vereiste kapitaal gaat De Hoop uit van de standaardformule. De ORSA licht toe waarom de standaardformule passend is voor het risicoprofiel van De Hoop. De ORSA is erop gericht inzicht te verkrijgen in de risico's die de onderneming loopt en op welke wijze voor deze risico's kapitaal wordt ingezet, hierbij rekening houdend met de te behalen doelstellingen. De ORSA ondersteunt de directie bij beslissingen op het gebied van de te voeren strategie, het beoordelen van de daarbij behorende inherente risico's, het nemen van risicomitigerende maatregelen en de inzet van het kapitaal van de onderneming.

De ORSA wordt minimaal jaarlijks uitgevoerd op basis van de samenhang en wisselwerking tussen kapitaalbeleid, strategische doelen en risicomanagement:

Er zijn in het ORSA-beleid triggerevents gedefinieerd die worden gemonitord door het RMC. Triggerevents kunnen ertoe leiden dat de ORSA op dat moment wordt uitgevoerd. De uitkomsten van de ORSA

worden goedgekeurd door de directie en vastgelegd in een rapportage die ook met de Raad van Commissarissen wordt afgestemd. De uitkomsten van de ORSA kunnen aanleiding zijn om aanpassingen te doen ten aanzien van de risk appetite, de risk exposure dan wel om maatregelen te treffen die de risico's afdoende mitigeren.

Naar zowel de intern gestelde norm (200% van de kapitaalseis) als de door DNB gestelde norm (100% van de kapitaalseis) is De Hoop in 2022 adequaat gekapitaliseerd. Uit de meest recente ORSA blijkt dat dit ook voor de komende jaren onder 'going concern'-aannames zo zal blijven.

B.4 INTERNE CONTROLES

B.4.1 Doel en opzet

Het interne controlesysteem bevindt zich in de eerste lijn. Doel van het interne controlesysteem is om risico's te kunnen identificeren en te mitigeren zodanig dat met een redelijke mate van zekerheid de doelstellingen voor de hierna te noemen onderwerpen worden bereikt:

- Betrouwbaarheid van de informatievoorziening;
- Efficiënte en effectieve bedrijfsprocessen;
- Bewaken activa (monitoren beleggingen en uitvoering beleggingsbeleid);
- Naleving van relevante wet- en regelgeving, beleidsrichtlijnen en procedures.

Er is een adequaat raamwerk van interne controle opgezet binnen de 1e lijn.

B.4.2 Compliance functie

Compliance is binnen De Hoop gedefinieerd als de naleving van externe wet- en regelgeving en interne regelgeving, het werken volgens de normen en regels die De Hoop zelf heeft opgesteld en volgens de relevante maatschappelijke waarden en normen. De compliance functie ziet hierop toe. De compliance functie rapporteert hiërarchisch aan de algemeen directeur. Indien noodzakelijk heeft de compliance functie de mogelijkheid van een rechtstreekse rapportage aan de Raad van Commissarissen.

B.4.3 Interne controlemaatregelen

In de processen zijn beheersingsmaatregelen opgenomen die een beheerste operationele en financiële procesuitvoering ten doel hebben en ertoe leiden dat betrouwbare interne en externe stuur- resp. verantwoordingsinformatie tot stand komt.

Er worden 4 soorten beheersingsmaatregelen onderscheiden:

Algemene beheersingsmaatregelen

Deze vormen de basis voor een betrouwbare organisatie en omgeving. Voorbeelden zijn het beschikbaar zijn van de juiste personele competenties, adequate systemen, general IT-controls, functiescheidingen, beleidsdocumenten en een beperkt aantal overlegstructuren.

Beheersingsmaatregelen die onderdeel zijn van de operationele processen.

Deze maatregelen zijn gericht op betrouwbaarheid van de operationele processen en de vastleggingen die daarbinnen plaatsvinden. Voorbeelden zijn toepassing van 4-ogen principe en bestand- en datacontroles.

Beheersingsmaatregelen die onderdeel zijn van de administratieve processen

Deze maatregelen geven betrouwbaarheid aan de financieel-administratieve vastleggingen. Voorbeelden zijn plausibiliteits- en verbandscontroles, detailcontroles.

Beheersingsmaatregelen in de rapportageprocessen

Deze controls zijn gericht op het waarborgen van de betrouwbaarheid van rapportageprocessen en de output ervan. Maatregelen zijn onder andere 4-ogen principe en verbands- en detailcontroles.

B.5 INTERNE AUDITFUNCTIE

De interne auditfunctie is uitbesteed aan de Onderlinge 's-Gravenhage. Hiermee waarborgt De Hoop de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de interne auditor. De interne auditfunctie rapporteert functioneel aan de Raad van Commissarissen en rapporteert hiërarchisch aan de algemeen directeur. Indien noodzakelijk heeft de interne auditfunctie de mogelijkheid van een rechtstreekse rapportage aan de Raad van Commissarissen. De interne audit-dienstverlener heeft binnen De Hoop geen andere taken en verantwoordelijkheden, om zo het risico op tegenstrijdige belangen verder te verkleinen.

B.6 ACTUARIËLE FUNCTIE

De actuariële functie is uitbesteed aan EY Actuarissen en ondersteunt de directie bij het opstellen en uitvoeren van het acceptatie- en herverzekeringsbeleid, coördineert het vaststellen van de technische voorzieningen en beoordeelt of toegepaste grondslagen adequaat zijn. Daarnaast levert de actuariële functie een belangrijke bijdrage aan het risicomanagementproces, in het bijzonder bij de vaststelling van de kapitaalvereisten en het opstellen en uitvoeren van de ORSA. De actuariële functie rapporteert aan de directie. Indien noodzakelijk heeft de actuariële functie de mogelijkheid van een rechtstreekse rapportage aan de Raad van Commissarissen. Ieder jaar wordt er een Actuariële Functie Rapport opgesteld om een weergave te geven van de bevindingen en aanbevelingen van de actuariële functie. De werkzaamheden zijn vastgelegd in de relevante bepalingen in de regelgeving op grond van de Europese richtlijn Solvency II 2009/138/EG (artikel 48) en de gedelegeerde verordening ter aanvulling van de Richtlijn (artikel 272).

B.7 UITBESTEDING

Vanwege de omvang van de organisatie is uitbesteding een belangrijk onderdeel van de bedrijfsvoering. Het uitbestedingsbeleid is vastgelegd in een beleidsdocument. In dit document wordt beschreven aan welke eisen uitbesteding dient te voldoen. Ook zijn in dit beleid criteria vastgelegd op basis waarvan uitbesteding plaatsvindt.

Bij de beslissing om tot uitbesteding over te gaan worden onder meer de volgende aspecten betrokken:

- Het kritisch karakter en het profiel van inherente risico's van de uit te besteden activiteit, dat wil zeggen de vraag of de activiteit essentieel is voor de bedrijfscontinuïteit of levensvatbaarheid van de verzekeraar.
- Het directe operationele effect van onderbrekingen en de daarmee gepaard gaande juridische risico's en reputatierisico's.
- Het effect dat een verstoring van de activiteit kan hebben op de verwachte inkomsten van de herverzekeraar.
- Het effect dat een schending van vertrouwelijkheid, integriteit of beschikbaarheid van de gegevens kan hebben op De Hoop en haar cedenten.

Uitbesteding vindt plaats aan professionele externe partijen. Belangrijke processen waarbij gebruikgemaakt wordt van externe partijen betreffen de invulling van sleutelfuncties (interne audit, compliance, risicomanagement en actuariële functie), HRM en ICT. De Onderlinge 's-Gravenhage, Pro-compliance en EY Actuarissen dragen zorg voor invulling van genoemde functies.

De ICT-infrastructuur van De Hoop is uitbesteed aan cloud services. Tevens zijn de kantoorautomatisering en het beheer en bewaren van beleggingen uitbesteed.

Als beheersmaatregelen rondom het uitbestedingsrisico worden de beschikbare ISAE 3402 of gelijksoortige rapporten doorgenomen en periodiek evaluatiegesprekken over de uitbestede functies en diensten gehouden.

B.8 OVERIGE INFORMATIE

Alle informatie met betrekking tot de inrichting van het governance-systeem is in voorgaande paragrafen toegelicht. De Hoop is van mening dat het governance-systeem passend en adequaat is ingericht voor de omvang en complexiteit van de organisatie.

C. RISICOPROFIEL

C.1 VERZEKERINGSTECHNISCHE RISICO'S

C.1.1 Risicoprofiel van de verzekeringsportefeuille

De portefeuille van De Hoop bestaat uitsluitend uit facultatief geaccepteerde herverzekeringen, waarbij de producten zijn afgestemd op de individuele producten die de cedent aanbiedt. Dit zijn producten waaraan een positief overlijdensrisico verbonden is. Het gaat voornamelijk om tijdelijke risicoverzekeringen. Daarnaast worden in geringe mate gemengde verzekeringen en levenslange verzekeringen bij overlijden geaccepteerd. In het verleden zijn ook renteverzekeringen waaronder uitgestelde ouderdomspensioenen in combinatie met nabestaandenpensioen en arbeidsongeschiktheidsrenten facultatief geaccepteerd. Door wijzigingen in de wetgeving met betrekking tot medische keuringen worden deze producten nauwelijks meer aangevraagd. Het is echter nog wel een materieel onderdeel van de portefeuille. De portefeuille is samengesteld uit medisch afwijkende risico's waardoor er sprake is van concentratie van verzekerden met bepaalde specifieke kenmerken, zoals bijvoorbeeld diabetes of hart- en vaatziekten. Deze specifieke kenmerken kunnen leiden tot een grotere exposure en expressie van risico's die nieuwe pandemieën of onverwacht falende therapieën met zich brengen en die in een normale verzekeringspopulatie geen of een geringere rol spelen.

Naast de specifieke medische kenmerken is er in de portefeuille sprake van een verschuiving naar kortlevenrisico met in het bijzonder financiering tegen eenjarige risicopremies. De financiering op basis van eenjarig risico brengt een extra kostenrisico met zich mee: de relatief lage premies leiden tot lagere kostenopslagen terwijl de daadwerkelijke kosten juist toenemen.

Onnatuurlijk verval: omdat een groot deel van de huidige productie vooral hypotheekproductie betreft waarbij verzekeringen tegen hogere premies dan gemiddeld worden gesloten, is ook het vervalrisico relatief hoog. Bij hypotheeken is de ervaring dat personen gemiddeld eens in de zeven jaar verhuizen. Daarna is niet altijd meer een overlijdensrisicoverzekering nodig. Ook kunnen personen zich gezonder voelen en een herbeoordeling aanvragen. Op basis van de herbeoordeling kan een verzekerde overgaan tot roeyement omdat hij/zij inmiddels tegen een andere premie geaccepteerd kan worden.

C.1.2 Verdeling naar verzekeringstechnische risico's

Het verzekeringstechnisch risico manifesteert zich bij:

- Kort- en langlevensrisico: afwijkende ontwikkeling van de sterfte en arbeidsongeschiktheid ten opzichte van de tariefveronderstellingen;
- Catastroferisico: bij concentratie en samenhang (correlatie) van de verzekerde risico's;
- Kostenrisico: Het risico dat actuele of toekomstige (ontwikkelingen in) kosten onvoldoende gefinancierd kunnen worden op basis van de (toekomstige) premies, tarieven en/of andere activiteiten;
- Onnatuurlijk vervalrisico: het risico dat verzekeringen voortijdig worden beëindigd (eventueel onder uitkering van de afkoopwaarde) met als gevolg het wegvallen van winstgevendheid.

C.1.3 Beheersmaatregelen ten behoeve van verzekeringstechnische risico's

- De Hoop heeft een herverzekeringsprogramma met twee herverzekeraars om financiële risico's te beperken. Alle risico's boven het eigen behoud per verzekerde leven worden op evenredigheidsbasis herverzekerd.
- Er is een adequaat acceptatiebeleid.
- De tarifiering houdt rekening met de specifieke risico's en is prudent vastgesteld.
- Er wordt jaarlijks een analyse uitgevoerd naar de resultaten op 'aandoeningen'-niveau.
- De portefeuille kenmerkt zich door concentratie van specifieke gezondheidsrisico's. Falende therapieën, gebrek aan medicijnen of pandemieën kunnen echter niet voorkomen worden. Dergelijke gebeurtenissen kunnen een grote impact hebben, de kans dat zich dit voordoet wordt als zeer laag geschat. Er is voor dit risico geen beheersmaatregel genomen.

C.2 MARKTRISICO

Marktrisico kan worden omschreven als het risico op verliezen of op een ongunstige verandering in de financiële situatie als direct of indirect gevolg van schommelingen in het niveau en in de volatiliteit van de marktprijzen van activa, verplichtingen en financiële instrumenten. Het marktrisico doet zich voor binnen de beleggingsportefeuille en de voorziening verzekeringsverplichtingen (renterisico). De beleggingsportefeuille van De Hoop bestaat uit aandelen, obligaties, leningen- en een hypotheekfonds. Het leningen- en hypotheekfonds vallen volgens de regelgeving van Solvency II niet onder het marktrisico maar onder het tegenpartijkredietrisico. In het beleggingsbeleid worden kaders voor het beheer van de beleggingen aangegeven om de beschikbare middelen op een verantwoorde en bewuste manier in te zetten, om zo de ambities van De Hoop waar te maken. In het beleid zijn richtlijnen en limieten aangegeven voor de assetmix die mag bestaan uit aandelen, obligaties, covered bonds, illiquide beleggingen en liquide middelen. De aandelen en obligaties bestaan uit beursgenoteerde, goed verhandelbare stukken. Daarnaast wordt belegd in een leningen- en een hypotheekfonds. Er wordt niet belegd in derivaten.

Het 'prudent person'-beginsel

De beleggingsportefeuille bestaat uit beursgenoteerde aandelen, obligaties, leningenfonds (SME fonds) en een hypotheekfonds. De strategie is erop gericht om de portefeuille langdurig aan te houden, waarbij periodiek wordt geanalyseerd in hoeverre de portefeuille nog voldoet aan de gestelde doelen. Hierdoor is De Hoop in staat de risico's van de beleggingsportefeuille goed te onderkennen, meten, bewaken, beheren en beheersen. Er worden kwartaalrapportages gemaakt, waarbij ook de beoordeling van de algehele solvabiliteitseisen wordt uitgevoerd. Gezien de specifieke risico's van derivaten wordt hier bewust niet in belegd.

De portefeuille is op hoofdlijnen als volgt samengesteld:

Tabel 7: overzicht beleggingen

	2022	2021
Aandelen	42.045	54.100
Hypotheekfonds	10.223	12.913
SME fonds	1.495	417
Staatsobligaties	28.424	27.025
Totaal	82.187	94.455

Het marktrisico wordt onderverdeeld in subcategorieën; deze worden hierna toegelicht.

C.2.1 Aandelenrisico

Het grootste marktrisico wordt gelopen in de aandelenportefeuille. Koersdalingen zullen de aanwezige solvabiliteit negatief beïnvloeden. Het vereist kapitaal wordt dan echter ook lager. Om het aandelenrisico te beperken, wordt belegd in aandelen waarbij de ESG-score en behoorlijke dividenduitkering belangrijke rollen spelen. Aan valuta en regio van deze aandelen zijn restricties verbonden. Het koersrisico wordt niet gehedged door afgeleide instrumenten. Gezien het defensieve karakter van de aandelen en de solide solvabiliteitspositie wordt dit als een aanvaardbaar risico beschouwd. Periodiek worden stresstesten uitgevoerd met als doel de solvabiliteitspositie te monitoren en zo nodig maatregelen te nemen.

C.2.2 Renterisico

Een onderdeel van het marktrisico is het rente- en matchingrisico dat zich kan voordoen bij het afdekken van de verplichtingen. Het renterisico doet zich voor bij marktwaardewaarderingen van de onderliggende portefeuilles, zoals de verplichtingen en de vastrentende waarden.

De verplichtingen zijn afgedekt door vastrentende waarden, hoogwaardige staatsobligaties, waarvan de looptijden niet volledig zijn afgestemd op de verplichtingen. Gegeven de mutatiegraad van de verplichtingen en de ruime solvabiliteit is dit acceptabel en beheersbaar. Het renterisico wordt ieder kwartaal gekwantificeerd. De uitkomsten laten zien dat het renterisico relatief laag is. Een maatstaf voor rentegevoeligheid is de duration. Uit onderstaande tabel blijkt dat de duration van zowel de beleggingen als de technische voorziening relatief laag is.

Tabel 8: Duration

	2022	2021
Obligaties	3,0	4,4
Hypotheek- en SME fonds	7,3	8,2
Best estimate-voorziening	9,2	10,7

C.2.3 Valutarisico

Binnen de aandelenportefeuille is sprake van een valutarisico. Het aandeel in vreemde valuta is licht gestegen gebleven ten opzichte van 2021. Onderzoek heeft aangetoond dat valutahedging op aandelenportefeuilles in een 'buy-and-hold'-strategie geen significante invloed heeft op het totale rendement. Zolang het valutarisico zich alleen voordoet binnen de aandelenportefeuille zal het valutarisico niet worden afgedekt. Dit besluit wordt periodiek heroverwogen.

Tabel 9: Aandelen belegd in vreemde valuta

Valuta	2022	2021
Amerikaanse dollar	12.164	14.776
Britse pond	653	955
Japanse yen	866	831
Zweedse kroon	1.652	1.950
Zwitserse frank	4.140	4.919
Totaal	19.476	23.431
in % van de aandelenportefeuille	36%	35%

C.2.4 Concentratierisico

Onder Solvency II is het concentratierisico onderdeel van het marktrisico waarbij onder andere de blootstelling bij wanbetaling aan een onderneming en diens kredietwaardigheid criteria zijn om een benodigd kapitaal vast te stellen in dit kader. Het concentratierisico is beperkt en wordt berekend volgens de standaardformule Solvency II. Dit heeft geleid tot een benodigd kapitaal van 275 (2021: 342).

C.2.5 Spreadrisico

Het spreadrisico doet zich voor in de obligatieportefeuille en bij het SME fonds en kan worden gedefinieerd als het risico van mogelijke oninbaarheid van een lening of een afwaardering van de kredietstatus. Dit leidt tot een opslag op de risicovrije rentevoet. Onder de standaardformule van Solvency II hoeft voor Europese staatsobligaties geen extra kapitaal voor dit risico te worden aangehouden. De portefeuille van De Hoop bestaat uit staatsobligaties waarvan een belangrijk deel belegd is in de Nederlandse staat.

C.2.6 Gevoeligheidsanalyse marktrisico's

Door wijzigingen in de marktwaarde zal de solvabiliteit wijzigen. Onderstaande tabel geeft voor een aantal belangrijkste risicofactoren de invloed weer op het eigen vermogen en de solvabiliteit, volgens Solvency II, als de risicofactoren significante wijzigingen ondergaan.

Tabel 10: resultaat gevoeligheidsanalyses op eigen vermogen, SCR en SII ratio

Gevoeligheid voor schokken per 31 december 2022	Mutatie eigen vermogen ¹⁾	Mutatie vereiste solvabiliteit SII ²⁾	Mutatie SII-solvabiliteitsratio in % punten ²⁾
Interestcurve geschokt met + 100 bp	295	-225	5%
Interestcurve geschokt met - 100 bp	-587	293	-7%
Geen UFR	-257	48	-2%
Aandelen geschokt met + 25%	7.799	3.760	-13%
Aandelen geschokt met - 25%	-7.799	-3.025	6%

¹⁾ Bij de mutatie van het eigen vermogen is de mutatie van de latente belastingvoorziening verwerkt.

²⁾ De invloed van de schokken is weergegeven in de mutatie van het eigen vermogen, de mutatie van het vereiste kapitaal en op de solvabiliteitsratio.

C.3 VERZEKERINGSTECHNISCHE RISICO'S

C.3.1 Herverzekeraars

Er is een herverzekeringscontract met QBE Europe NV (QBE) en Swiss Life AG. Bij de bepaling van het vereiste kapitaal is rekening gehouden met het herverzekeringscontract.

C.3.2 Buitenlandse cedenten

Bij de buitenlandse cedenten stelt De Hoop een depot ter grootte van de voorziening verzekeringsverplichtingen. Dit depot dient tot zekerheid voor de cedent. Het risico op deze depotstelling is beperkt.

C.3.3 Debiteurenrisico

De Hoop heeft geen debiteurenverhouding met consumenten. Het debiteurenrisico in dit kader ligt bij de primaire verzekeringsmaatschappijen. De Hoop heeft met de cedenten een rekeningcourantverhouding. Iedere maand wordt de rekening-courant opgemaakt en gecontroleerd. De afrekening van de rekening-courant vindt, behalve voor de buitenlandse cedenten, maandelijks plaats. Het debiteurenrisico is daardoor verwaarloosbaar.

C.3.4 Banken

De liquiditeiten bij banken zijn onderhevig aan tegenpartijrisico. De Hoop mitigeert dit risico door spreiding van de liquiditeitspositie bij banken met minimaal een A-rating.

C.3.5 Hypotheekfonds

Sinds 2018 wordt er belegd in een Aegon Hypotheekfonds: AeAM Dutch Mortgage Fund 2. Dit fonds wordt beheerd door Aegon Asset Management voor alle participanten in dit fonds. Het hypotheekfonds is voornamelijk gerelateerd aan gegarandeerde hypotheek (Nederlandse Hypotheek Garantie) die verstrekt zijn na 1 januari 2013, waarbij aflossen de norm is en overcreditering gemaximeerd is (loan to value gemaximeerd tot 106%). Het grootste gedeelte van het debiteurenrisico

van het hypotheekfonds is hiermee verplaatst naar de Nederlandse staat. Het hypotheekfonds is een belegging met een laag risicoprofiel. Het tegenpartijkredietrisico wordt als gering gewaardeerd.

C.4 LIQUIDITEITSRISICO

Het risico dat De Hoop niet de mogelijkheid heeft om de financiële middelen te verkrijgen om aan de verplichtingen uit hoofde van de bedrijfsvoering te voldoen is gering. Bij een tekort aan liquiditeiten heeft De Hoop zeer liquide beleggingen, die snel kunnen worden geliquideerd.

De verwachte winst in de toekomstige premie is berekend als het verschil tussen de reguliere technische voorzieningen en een berekening van de technische voorzieningen op basis van de veronderstelling dat de toekomstige premies niet meer worden ontvangen om een andere reden dan dat de verzekerde gebeurtenis zich heeft voorgedaan.

Tabel 11: de verwachte winst in toekomstige premies

	31-12-2022
verwachte winst in toekomstige premies	12.931

C.5 OPERATIONEEL RISICO

De Hoop streeft met haar administratieve organisatie, interne controles, rapportagelijnen en processen een betrouwbare en controleerbare administratieve verwerking na. Het 4-ogenprincipe en de procuratiebevoegdheden zijn essentiële elementen in dit stelsel van maatregelen.

De omvang van de onderneming maakt De Hoop extra kwetsbaar voor operationele risico's, vooral op het gebied van continuïteit van de werkzaamheden. Vitale processen worden gewaarborgd door de kennis van de werkzaamheden te spreiden over meerdere personen. Zo nodig kan worden teruggevallen op het uitbesteden van bepaalde werkzaamheden aan externe partijen.

Door uitbesteding van een aantal belangrijke functies wordt continuïteit gewaarborgd. De sleutelfuncties zijn uitbesteed. Verder is de ICT-organisatie en HRM uitbesteed, waarbij tevens gesteund wordt op het business continuity-management van de uitbestedingspartner.

C.6 OVERIGE INFORMATIE

C.6.1 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Onder de BW2 grondslagen zijn de volgende zaken vermeld als "Niet uit de balans blijvende verplichtingen":

Eind 2018 is het De Hoop Leven fonds opgestart door De Hoop met als doel het steunen van onderzoek op het gebied van moeilijk (her) verzekerbare medische overlijdensrisico's. In het bijzonder:

- onderzoek gerelateerd aan chronische ziekten relevant voor de doelgroep van de Hoop; en

- onderzoek in relatie tot de verzekeraarbaarheid van mensen met chronische aandoeningen en naar de wijze waarop met medisch verzwaarde risico's omgegaan kan worden.

Het fonds zal in beginsel tien jaar bestaan. Na een initiële inbreng van € 100 in december 2018 stort De Hoop jaarlijks in januari een bedrag van € 100 in het vermogen van het fonds. In het elfde jaar worden de eventuele overschotten door het De Hoop Leven fonds gedoneerd. De Hoop is gerechtigd stortingen in het vermogen van het fonds te staken, indien zich naar het oordeel van oprichter tussentijds een of meer bijzondere omstandigheden voordoen.

In 2019 is een tienjarig huurcontract aangegaan voor huisvesting en servicekosten voor € 79 per jaar. De huurprijs voor huisvesting wordt jaarlijks geïndexeerd volgens de wijziging van consumentenprijs-index.

In april 2021 is door De Hoop ingeschreven op een illiquide belegging voor € 5.000. Ultimo boekjaar 2022 is € 1.552 gestort. De fondsmanager heeft aangegeven dat zijn verwachting is dat ultimo 2023 de volledige storting zal zijn gerealiseerd. Deze verwachting kan door ongeregelde heden in de wereld teniet worden gedaan.

Onder de SII-grondslagen zijn boven vermelde zaken in de balans verwerkt.

C.6.2 Risicomitigering

Op basis van een herverzekeringsprogramma past De Hoop risico-limitering toe op de verzekeringstechnische resultaten.

Het herverzekeringscontract is alleen gericht op kortlevenrisico met een eigen behoud van 175. Er is geen depotstelling met de herverzekeraars aangegaan. Het herverzekeringsprogramma is vastgelegd in het herverzekeringsbeleid.

D. FINANCIËLE POSITIE OP SOLVENCY II-GRONDSLAGEN

D.1 SOLVENCY II-BALANS

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de Solvency II- en de BW2-balans weer.

Tabel 12: markt- en boekwaardebalans ultimo 2022

	BW2	Herwaarder- ing	Herrubri- cering	Solvency II
Activa				
Belastinglatentie activa	360	232	-592	-
Beleggingen				
Aandelen	53.763		-11.718	42.045
Obligaties	28.379	-697	742	28.424
Beleggingsfondsen	-		11.718	11.718
Totaal beleggingen	82.142	-697	742	82.187
Vorderingen				
Depots bij cedenten	2.504			2.504
Vorderingen uit herverzekering	1.128		-	1.128
Overige vorderingen	105			105
Aandeel herverzekeraars in technische voorziening	-	-198	559	361
Totaal vorderingen	3.736	-198	559	4.097
Overige activa				
Liquide middelen	3.536			3.536
Overige activa	742	254	-742	254
Totaal overige activa	4.278	254	-742	3.790
Totaal activa	90.516	-410	-33	90.074
Passiva				
Technische voorzieningen	23.788	-5.659	559	18.689
Best estimate	-	-8.913	24.348	15.435
Risk margin	-	3.253		3.253
Overige technische voorziening	-		-	-
Overige voorzieningen	29			29
Belastinglatentie passiva	4.312	1.330	-592	5.050
Schulden uit herverzekering	272		-88	184
Overige schulden	660	3.161	88	3.909
Totaal passiva	29.061	-1.168	-33	27.860
Activa minus passiva	61.455	759	-	62.213

D.2 WAARDERING VAN DE ACTIVA

De activa op de Solvency II-balans worden gewaardeerd op marktwaarde.

Aandelen en obligaties worden gewaardeerd op beurskoersen.

De waarde van het hypotheekfonds en het SME-fonds wordt vastgesteld door de fondsbeheerders. De voorziening herverzekering wordt gewaardeerd op basis van verwachte kasstromen die contant worden gemaakt op de EIOPA-curve ultimo 2022. Alle overige activa zijn nominale bedragen.

De activa kunnen worden onderverdeeld in:

- Actieve belastinglatentie
- Beleggingen
- Vorderingen
- Overige activa

Actieve belastinglatentie

Op de BW2-balans is de uitgestelde belastinglatentie (360) gerubriceerd onder Overige vorderingen. Deze wordt op de Solvency II-balans geherrubriceerd en gesaldeerd met de passieve belastinglatentie.

Beleggingen

De beleggingen bestaan uit aandelen, obligaties, het hypotheekfonds en het SME fonds. De obligaties zijn op de BW2-balans gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs. Het betreft hier beursgenoteerde staatsobligaties. Het hypotheekfonds en het SME fonds worden door de fondsbeheerders gewaardeerd naar maatstaven die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd. Voor de marktwaardewaardering op de Solvency II-balans zijn de beurskoersen voor aandelen gehanteerd zoals gepubliceerd door Caceis N.V. en zijn de obligaties gewaardeerd inclusief lopende interest. Voor het hypotheekfonds en het SME fonds wordt de waardering van de fondsbeheerders aangehouden.

Vorderingen

Bij het opstellen van de Solvency II-balans moeten herverzekeringsverplichtingen als een vordering worden opgenomen. Daarnaast is de voorziening herverzekering gewaardeerd op marktwaarde, waarbij uitgegaan is van een modelmatige waardering op basis van best estimate-kasstromen die contant zijn gemaakt op de EIOPA-curve per ultimo 2022. De totale BW2-waarde van de herverzekeringsverplichtingen ad 559 is geherrubriceerd en vervolgens gewaardeerd op een marktwaarde van 361.

Overige activa

Op de BW2-balans is de lopende interest ad 742 verantwoord onder overige activa. Op de Solvency II-balans is dit bedrag verantwoord onder de waarde van de obligaties ad 28.424.

D.3 WAARDERING VAN DE TECHNISCHE VOORZIENINGEN

Technische voorzieningen op Solvency II-grondslagen

De marktwaardevoorziening is de som van de voorziening op basis van de best estimate en een risicomarge. Op basis van de best estimate-veronderstellingen wordt een projectie gemaakt van alle verwachte toekomstige baten en lasten; deze worden verdisconteerd op basis van de door EIOPA gepubliceerde rentecurve exclusief een volatility adjustment.

In de best estimate-veronderstellingen wordt rekening gehouden met:

- Verwachte sterfte: er wordt onderscheid gemaakt tussen kort- en langlevensrisico. De beste schatting voor kortlevensrisico is gebaseerd op de sterftewaarnemingen uit de portefeuille. Per tariefsoort wordt de ervaringssterfte bepaald als de verhouding van de uitkeringen tegenover de risicopremies over een periode van tien jaar. Voor het langlevensrisico wordt gerekend op basis van de sterftetafel AG2022 zonder correcties. Sinds 2001 zijn er geen nieuwe pensioenverzekeringen meer bijgekomen. Hierdoor is de gemiddelde leeftijd binnen deze groep hoog en loopt het aantal verzekeringen af. Deze verzekeringen zijn destijds aangeboden op basis van een verhoogd medisch risico en kunnen leiden tot een ander sterfjepatroon dan bij reguliere pensioenverzekeringen.
- Kosten: voor het toerekenen van de kosten wordt jaarlijks gekeken naar de totale bedrijfskosten van de afgelopen periode, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen eerste kosten, incidentele kosten en doorlopende kosten. De doorlopende kosten worden omgeslagen tot een bedrag per polis en vervolgens toegerekend aan de voorziening, waarbij tevens rekening wordt gehouden met een jaarlijkse verhoging van dit bedrag door middel van een inflatiecurve.
- Onnatuurlijk verval: Voor het onnatuurlijk verval (afkoop en royement) is onderzoek gedaan naar de waargenomen vervalcijfers van de portefeuille vanaf 1993. Op deze wijze wordt een vervalcijfer per polisjaar van een verzekeringsgroep vastgesteld. Na vijftien polisjaren wordt het onnatuurlijk verval gelijkblijvend verondersteld.
- Interest: op basis van de gepubliceerde rentecurve van EIOPA exclusief de volatility adjustment.

De risicomarge is bepaald door jaarlijks de cost-of-capital te berekenen over de aan te houden vereiste kapitalen voor het verzekeringstechnisch risico. De vereiste kapitalen worden jaarlijks geprojecteerd op basis van risk drivers die gerelateerd zijn aan het risico waarover ze worden berekend. Deze worden contant gemaakt op dezelfde rentecurve als de voorziening. De vereiste kapitalen in het eerste jaar zijn gebaseerd op de schokken uit het standaardmodel van Solvency II.

De methodiek is gebaseerd op de beschrijving in de Gedelegeerde Verordening, artikel 37, waarbij conform artikel 58 een vereenvoudiging wordt toegepast. Van de aldus gevonden toekomstige kapitaaleisen is per jaar het diversificatie-effect berekend en vervolgens is een cost-of-capital van 6% verondersteld.

Onderstaande tabel geeft een overzicht weer van de technische voorziening op de verschillende grondslagen.

Tabel 13: technische voorziening ultimo 2022

	BW2	Solvency II
Bruto voorziening	24.348	
Overige technische voorziening	-	
Best estimate	-	15.435
Risicomarge	-	3.253
Technische voorziening	24.348	18.689

Onzekerheden in de technische voorziening

De technische voorziening wordt vastgesteld op basis van data, parameters en modellen. Er kunnen zich hier onzekerheden in voordoen. De risico's rondom de onzekerheden worden in voldoende mate beheerst door het stelsel van interne controlemaatregelen en de werkzaamheden van de actuariële functie.

D.4 WAARDERING VAN ANDERE VERPLICHTINGEN

De voorziening voor belastingen betreft latent verschuldigde winstbelasting als gevolg van een tijdelijk verschil tussen de bedrijfseconomische en fiscale waardering van materiële vaste activa, alsmede de fiscale egaliseringsreserve conform "Besluit winstbepaling en reserves verzekeraar 2001" berekend tegen 25,8%, zoals in het Belastingplan 2023 is aangegeven voor het fiscale jaar 2023. Verschillen in de waardering van de technische voorzieningen, beleggingen en andere activa zorgen voor een toename van de voorziening voor latente belastingverplichtingen zoals opgenomen op de Solvency II-balans. De overige verplichtingen zijn schulden. Deze bedragen zijn nominaal gewaardeerd.

D.5 OVERIGE MATERIËLE INFORMATIE

Er zijn geen andere zaken te melden met betrekking tot de Solvency II-waardering, waarvan de impact mogelijk materiële consequenties zouden kunnen hebben die hiervoor niet genoemd zijn.

E. KAPITAALBEHEER

E.1 HET KAPITAALBELEID

E.1.1 Hoofdpijnen van het kapitaalbeleid

Het kapitaalbeleid van De Hoop is erop gericht normen vast te stellen voor solvabiliteit, kaders aan te geven voor het uitkeren van kapitaal en richtlijnen vast te stellen als de vastgestelde normen voor de interne solvabiliteit in negatieve zin worden overschreden.

De belangrijkste onderdelen van het kapitaalbeleid zijn:

- De interne solvabiliteitsnorm is vastgesteld op 200% van de vereiste solvabiliteit. Omdat De Hoop geen externe rating kent, is bij het vaststellen van de norm van 200% aansluiting gezocht bij de kredietbeoordelingen zoals vastgelegd in artikel 199 van de gedelegeerde verordening (EU) 2015/35 van 10 oktober 2014. Een onderneming met kredietkwaliteitscategorie 1 heeft dezelfde veronderstelde kans op wanbetaling (0,01%) als een onderneming met een solvabiliteitsratio van 196%. Dit is de laagste gehanteerde kans op wanbetaling voor (her)verzekeringsondernemingen zonder kredietbeoordeling. De Hoop streeft deze solvabiliteitsratio, afgerond naar 200%, na.
- Richtlijnen voor het al dan niet uitkeren van dividend aan de aandeelhouders.
- Managementmaatregelen indien De Hoop onder de norm komt.
- Het benoemen van triggerevents die de solvabiliteitsratio in negatieve zin sterk kunnen beïnvloeden waardoor het nemen van maatregelen of het uitvoeren van een ORSA noodzakelijk is.

E.1.2 Beheer van het eigen vermogen

De Hoop gaat uit van een interne solvabiliteitsnorm van 200%. Om aan deze norm te blijven voldoen, is het van belang dat er voldoende kapitaal wordt genereerd. Dit wordt onder meer bereikt door een stringente kostenbeheersing maar ook door voldoende inkomsten uit beleggingen en premies. Ook bij het vaststellen van het dividend wordt de intern vereiste solvabiliteitsnorm in acht genomen.

E.2 DE SOLVABILITEIT VAN DE HOOP

De Hoop hanteert voor de vaststelling van de vereiste solvabiliteit de standaardformule.

Bij de invoering van Solvency II per 1 januari 2016 was het toegestaan om een aantal overgangsmaatregelen toe te passen bij de vaststelling van het vereiste kapitaal. Er mocht voor de per 1 januari 2016 aanwezige aandelenportefeuille een lichtere schok worden toegepast.

De Hoop is niet voornemens om de aandelenportefeuille sterk af te bouwen en heeft op basis van dit uitgangspunt besloten om geen overgangsmaatregelen toe te passen voor het aandelenrisico.

Daarnaast zal De Hoop, gezien het geringe renterisico, geen volatiliteitsaanpassing toepassen op de rentecurve om de best estimate-voorziening te bepalen.

De Hoop heeft besloten om het verliescompensatievermogen voor de uitgestelde belasting op nihil te veronderstellen. Dit besluit wordt periodiek getoetst.

Per ultimo 2022 bedraagt de aanwezige solvabiliteit ten opzichte van de vereiste solvabiliteit 294%.

Ten opzichte van ultimo 2021 is de solvabiliteitsratio gestegen.

Het eigen vermogen daalde door waardedaling van de aandelen.

Het vereiste kapitaal daalde (van 31.002 naar 21.157). Het marktrisico daalde met 9.706 door een lager belegd vermogen in aandelen.

Tevens daalde het verzekeringstechnische risico met 1.111. Dit wordt vooral veroorzaakt door de stijging van de gehanteerde rentecurve gedurende het jaar.

Daarnaast bestaat de nieuwe aanwas van verzekeringen uit kortlevenrisico's die een lagere voorziening hebben dan de uitlopende oudere portefeuille van lijfrentes en verzekeringen met opgebouwd kapitaal.

Deze solvabiliteitsratio is pas definitief na beoordeling door DNB van de bij haar in te dienen Solvency II-rapportage.

Naast het vereiste kapitaal, de SCR, dient de onderneming ook een minimum vereist kapitaal, de MCR, vast te stellen. Dit kapitaal is de ondergrens voor het intrekken van de vergunning door de toezichthouder.

De MCR is vastgesteld op basis van voorschriften zoals vastgelegd in de Gedelegeerde Verordening. Dit betekent dat de MCR uitkomt op de ondergrens van 25% van de SCR.

Onderstaande tabel geeft dit weer:

Tabel 14: solvabiliteit ultimo 2022 en 2021

	31-12-2022	31-12-2021
Eigen vermogen	62.213	66.658
SCR	21.157	31.002
MCR	5.289	7.750
SCR ratio	294%	215%
MCR ratio	1.176%	860%

E.3 DE ONTWIKKELING VAN DE SCR EN DE MCR

Tabel 15: vereiste solvabiliteit ultimo 2022 en ultimo 2021 (bedragen zijn inclusief winstdeling)

2022						
Risico categorieën	subcategorieën	SCR waarde	Diversificatie binnen de subcategorieën	Totaal na diversificatie	Diversificatie binnen de risicocategorieën	Totaal SCR 2022
Marktrisico	Rente	723	-3.959 (-19%)	17.207	-5.692 (-21%)	21.157
	Aandelen	15.128				
	Vastgoed	-				
	Spread	171				
	Valuta	4.869				
	Concentratie	275				
Tegenpartijrisico		2.835		2.835		
Verzekeringstechnisch risico	Kortlevenrisico	3.121	-3.527 (-35%)	6.561		
	Langlevenrisico	258				
	Afkooprisico	2.574				
	Kostenrisico	2.634				
	Catastroferisico	1.501				
Operationeel risico		246		246		
Belastingeffect		-		-		
Totaal		34.335		26.849		

2021						
Risico categorieën	subcategorieën	SCR waarde	Diversificatie binnen de subcategorieën	Totaal na diversificatie	Diversificatie binnen de risicocategorieën	Totaal SCR 2021
Marktrisico	Rente	-	-4.136 (-13%)	26.913	-6.780 (-18%)	31.002
	Aandelen	24.817				
	Vastgoed	-				
	Spread	33				
	Valuta	5.858				
	Concentratie	342				
Tegenpartijrisico		2.956		2.956		
Verzekeringstechnisch risico	Kortlevenrisico	3.477	-4.156 (-35%)	7.672		
	Langlevenrisico	517				
	Afkooprisico	2.920				
	Kostenrisico	3.429				
	Catastroferisico	1.483				
Operationeel risico		240		240		
Belastingeffect		-		-		
Totaal		46.072		37.781		

Tabel 15 geeft de uitsplitsing weer van het vereiste kapitaal. Hieruit is ook de ontwikkeling over het jaar 2022 te volgen. De vereiste kapitalen zijn vastgesteld op basis van de standaardformule van Solvency II, waarbij geen vereenvoudigingen en geen overgangsmaatregelen zijn toegepast.

De belangrijkste conclusies uit de tabel zijn:

- Het totale vereiste kapitaal daalde met 32% (van 31.002 naar 21.157).
- Het marktrisico vormt het grootste onderdeel in het vereist kapitaal.
- De daling van het marktrisico wordt veroorzaakt door daling van de koersen van de aandelenportefeuille. Hierdoor daalt het belegd vermogen in aandelen dat voor de berekening van het vereiste kapitaal wordt betrokken. Verder is de gehanteerde schok voor aandelen ook lager dan in 2021. Deze zaken hebben geleid tot een lager vereist kapitaal.
- Het verzekeringstechnisch risico daalde door productie van verzekeringen met een kortlevenrisico die een lage voorziening hebben.

E.4 DE STRUCTUUR, HET BEDRAG EN DE KWALITEIT VAN HET EIGEN VERMOGEN

Tabel 16: overzicht beschikbaar eigen vermogen

Beschikbaar eigen vermogen Solvency II			
	2022	2021	Ontwikkeling
Aandelenkapitaal	405	405	0%
Reconciliatiereserve	61.808	66.253	-7%
Beschikbaar	62.213	66.658	-7%

Het eigen vermogen bestaat geheel uit Tier 1-kapitaal, er is geen aanvullend eigen vermogen en er zijn geen hybride vermogensbestanddelen.

Het totale beschikbare kapitaal ad 62.213 (66.658 in 2021) komt in aanmerking voor de SCR en de MCR. Gedurende de rapportageperiode (2022) is het EOF boven de SCR/MCR gebleven.

E.4 OVERIGE GEGEVENS

Er zijn geen overige belangrijke aandachtspunten rondom het eigen vermogen en de kapitaalsvereisten.

BIJLAGE 1: OPENBAAR TE MAKEN STATEN

S.02.01.02 Balans	Waarde Solvency II
jaar: 2022	
Activa	
Immateriële activa	-
Uitgestelde belastingvorderingen	-
Materiële vaste activa voor eigen gebruik	-
Beleggingen (niet zijnde activa in verband met aan indexen of beleggingen gekoppelde overeenkomsten)	82.187
Materiële vaste activa (anders dan voor eigen gebruik)	-
Deelnemingen in verbonden ondernemingen, met inbegrip van participaties	-
Aandelen	42.045
Aandelen — beursgenoteerd	41.937
Aandelen — niet-beursgenoteerd	109
Obligaties	28.424
Overheidsobligaties	28.424
Bedrijfsobligaties	-
Structured notes	-
Door zekerheden gedekte effecten	-
Instellingen voor collectieve belegging	11.718
Derivaten	-
Deposito's behalve kasequivalenten	-
Overige beleggingen	-
Activa in verband met aan indexen of beleggingen gekoppelde overeenkomsten	-
Leningen en hypotheke	-
Voorschotten op verzekeringsovereenkomsten	-
Aan particulieren verstrekte leningen en hypotheke	-
Overige leningen en hypotheke	-
Uit hoofde van herverzekering verhaalbare bedragen uit:	361
Schade- en ziekteverzekering analoog aan levensverzekering	-
Schadeverzekering met uitzondering van ziekteverzekering	-
Ziekteverzekering analoog aan schadeverzekering	-
Levens- en ziekteverzekering analoog aan levensverzekering, met uitzondering van ziekteverzekering en aan indexen of beleggingen gekoppelde verzekeringen	361
Ziekteverzekering analoog aan levensverzekering	-
Levensverzekering, met uitzondering van ziekteverzekering en aan indexen of beleggingen gekoppelde verzekeringen	361
Aan indexen of beleggingen gekoppelde levensverzekeringen	-
Deposito's ten gunste van cedenten	2.504
Vorderingen uit hoofde van verzekering en op intermediairs	1.128
Vorderingen uit hoofde van herverzekering	-
Vorderingen (handelsvorderingen, geen vorderingen uit hoofde van verzekering)	105
Eigen aandelen (rechtstreeks gehouden)	-
Verschuldigde bedragen uit hoofde van eigenvermogensbestanddelen of opgevraagd maar niet-gestort beginkapitaal	-
Geldmiddelen en kasequivalenten	3.536
Overige, niet elders opgenomen activa	254
Totaal activa	90.074

S.02.01.02 Balans (vervolg)	Waarde Solvency II
jaar: 2022	
Verplichtingen	
Technische voorzieningen — schadeverzekering	-
Technische voorzieningen — schadeverzekering (behalve ziekteverzekering)	-
Technische voorzieningen als geheel berekend	-
Beste schatting	-
Risicomarge	-
Technische voorzieningen — ziekteverzekering (analoog aan schadeverzekering)	-
Technische voorzieningen als geheel berekend	-
Beste schatting	-
Risicomarge	-
Technische voorzieningen — levensverzekering (behalve aan indexen of beleggingen gekoppelde verzekeringen)	18.689
Technische voorzieningen — ziekteverzekering (analoog aan levensverzekering)	-
Technische voorzieningen als geheel berekend	-
Beste schatting	-
Risicomarge	-
Technische voorzieningen — levensverzekering (behalve ziekteverzekering en aan indexen gekoppelde verzekeringen)	18.689
Technische voorzieningen als geheel berekend	-
Beste schatting	15.435
Risicomarge	3.253
Technische voorzieningen — aan indexen of beleggingen gekoppelde verzekeringen	-
Technische voorzieningen als geheel berekend	-
Beste schatting	-
Risicomarge	-
Voorwaardelijke verplichtingen	-
Voorzieningen niet zijnde technische voorzieningen	29
Pensioenuitkeringsverplichtingen	-
Deposito's van herverzekeraars	-
Uitgestelde belastingverplichtingen	5.050
Derivaten	-
Schulden aan kredietinstellingen	-
Financiële verplichtingen anders dan schulden aan kredietinstellingen	-
Schulden uit hoofde van verzekeringen en aan intermediairs	184
Schulden uit hoofde van herverzekering	88
Schulden (handelsschulden, geen schulden uit hoofde van verzekeringen)	565
Achtergestelde verplichtingen	-
Achtergestelde verplichtingen anders dan in het kernvermogen	-
Achtergestelde verplichtingen in het kernvermogen	-
Overige, niet elders opgenomen verplichtingen	3.256
Totaal verplichtingen	27.860
Overschot van de activa t.o.v. de verplichtingen	62.213

S.05.01.02 Premies, schaden en kosten per branche jaar: 2022									
	Branche: levensverzekeringsverplichtingen						Herverzekeringsverplichtingen in het levensverzekeringsbedrijf		Totaal
	Ziekte-verzekeringen	Verzekeringen met winstdeling	Aan indexen of beleggingen gekoppelde verzekeringen	Overige levensverzekeringen	Lijfrentes van schadeverzekerings-overeenkomsten en met betrekking tot ziekteverzekeringsverplichtingen	Lijfrentes van schadeverzekerings-overeenkomsten en met betrekking tot verzekeringsverplichtingen anders dan ziekteverzekeringsverplichtingen	Herverzekering in het ziekte-verzekerings-bedrijf	Herverzekering in het levens-verzekeringsbedrijf	
Geboekte premie-inkomsten									
Bruto	-	-	-	-	-	-	-	6.158	6.158
Aandeel van herverzekeraars	-	-	-	-	-	-	-	528	528
Netto	-	-	-	-	-	-	-	5.630	5.630
Verdiende premies									
Bruto	-	-	-	-	-	-	-	6.158	6.158
Aandeel van herverzekeraars	-	-	-	-	-	-	-	528	528
Netto	-	-	-	-	-	-	-	5.630	5.630
Schaden									
Bruto	-	-	-	-	-	-	-	4.291	4.291
Aandeel van herverzekeraars	-	-	-	-	-	-	-	154	154
Netto	-	-	-	-	-	-	-	4.136	4.136
Wijzigingen in overige technische voorzieningen									
Bruto	-	-	-	-	-	-	-	-811	-811
Aandeel van herverzekeraars	-	-	-	-	-	-	-	111	111
Netto	-	-	-	-	-	-	-	-922	-922
Kosten								2.534	2.534
Overige kosten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal uitgaven								2.534	2.534

S.05.02.01 Premies, schaden en kosten per land jaar: 2022							
	Nederland	Top 5 van alle landen (volgens bedrag aan geboekte premie-inkomsten)-levensverzekeringsverplichtingen				Totaal top 5 en land van herkomst	
		België	Curacao	Frankrijk	Liechtenstein		
Geboekte premie-inkomsten							
Bruto	3.681	619	435	1	1.423	6.158	
Aandeel van herverzekeraars	107	84	28	-	309	528	
Netto	3.574	534	407	1	1.114	5.630	
Verdiende premies							
Bruto	3.681	619	435	1	1.423	6.158	
Aandeel van herverzekeraars	107	84	28	-	309	528	
Netto	3.574	534	407	1	1.114	5.630	
Schaden							
Bruto	3.330	248	402	-	310	4.291	
Aandeel van herverzekeraars	46	6	7	-	95	154	
Netto	3.284	242	395	-	215	4.136	
Wijzigingen in overige technische voorzieningen							
Bruto	-1.211	33	17	0	350	-811	
Aandeel van herverzekeraars	6	19	10	-	77	111	
Netto	-1.217	14	8	0	273	-922	
Kosten	2.534	-	-	-	-	2.534	
Overige kosten	-	-	-	-	-	-	
Totaal uitgaven	2.534	-	-	-	-	2.534	

5.12.01.02 Technische voorzieningen voor levens- en S/T ziekteverzekering jaar: 2022													
	Verzekeringen met winstdeling	Aan indelen of beleggingen gekoppelde verzekeringen		Overige levensverzekeringen		Lijfrentes van schadeverzekering- overeenkomsten en met betrekking tot verzekeringverplichting en anders dan ziekteverzekering- verplichtingen	Geaccr- teerde herverze- kering	Totaal (levensverzekering behalve ziekteverzekering, met inbegrip van aan beleggingen gekoppelde overeenkomsten)	Ziekteverzekering (directe verzekering)		Lijfrentes van schadeverzekering- overeenkomsten en met betrekking tot ziekteverzekering- verplichtingen	Herverzekering in het ziekteverze- keringsbedrijf (geaccrpteerde herverzekering)	Totaal (ziekteverze- kering analoog aan levensverze- kering)
		Overeen- komsten zonder opties en garanties	Overeen- komsten met opties en garanties	Overeen- komsten zonder opties en garanties	Overeen- komsten met opties en garanties				Overeen- komsten zonder opties en garanties	Overeen- komsten met opties en garanties			
Technische voorzieningen als geheel berekend													
Totaal van de bedragen die op herverzekering/SPV en finite herverzekering kunnen worden verhaald na correctie voor verwachte verliezen als gevolg van wanbetaling in verband met de technische voorzieningen als geheel berekend	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Technische voorzieningen berekend als som van beste schatting en risicomarge													
Beste schatting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruto beste schatting	-	-	-	-	-	-	-	15.435	15.435	-	-	-	-
Totaal van de bedragen die op herverzekering/SPV en finite herverzekering kunnen worden verhaald na correctie voor verwachte verliezen als gevolg van wanbetaling	-	-	-	-	-	-	-	361	361	-	-	-	-
Beste schatting minus bedragen die op herverzekering/SPV en finite herverzekering kunnen worden verhaald – totaal	-	-	-	-	-	-	-	15.074	15.074	-	-	-	-
Risicomarge	-	-	-	-	-	-	-	3.259	3.259	-	-	-	-
Bedrag van de overgangsmatregel voor technische voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Technische voorzieningen als geheel berekend	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beste schatting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Risicomarge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Technische voorzieningen – totaal	-	-	-	-	-	-	-	18.689	18.689	-	-	-	-

S.23.01.01 Eigen vermogen
jaar: 2022

	Totaal	Tier1- onbeperkt	Tier1- beperkt	Tier 2	Tier 3
Kernvermogen vóór aftrek voor deelnemingen in andere financiële sectoren, zoals voorzien in artikel 68 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/35					
Gewoon aandelenkapitaal (inclusief eigen aandelen)	405	405			
Agio verbonden aan gewoon aandelenkapitaal					
Beginkapitaal, bijdragen van leden of het daaraan gelijk te stellen kernvermogensbestanddeel voor onderlinge waarborgmaatschappijen of onderlinge verzekeringsmaatschappijen					
Achtergestelde rekeningen van leden van onderlinge waarborgmaatschappijen					
Surplusfondsen					
Preferente aandelen					
Agio verbonden aan preferente aandelen					
Reconciliatiereserve	61.808	61.808			
Achtergestelde verplichtingen					
Een bedrag gelijk aan de waarde van netto uitgestelde belastingvorderingen					
Overige door de toezichhoudende autoriteit als kernvermogen goedgekeurde eigenvermogensbestanddelen die hierboven niet worden vermeld					
Eigen vermogen in de jaarrekening dat niet in de reconciliatiereserve mag worden opgenomen en niet voldoet aan de criteria voor indeling als eigen vermogen onder Solvabiliteit II					
Eigen vermogen in de jaarrekening dat niet in de reconciliatiereserve mag worden opgenomen en niet voldoet aan de criteria voor indeling als eigen vermogen onder Solvabiliteit II					
Aftrekkingen					
Aftrekkingen voor deelnemingen in financiële en kredietinstellingen					
Totaal kernvermogen na aftrekkingen	62.213	62.213			
Aanvullend vermogen					
Niet-gestort en niet-opgevraagd gewoon aandelenkapitaal, op verzoek opvraagbaar					
Niet-gestort en niet-opgevraagd beginkapitaal, bijdragen van leden of het daaraan gelijk te stellen kernvermogensbestanddeel voor onderlinge waarborgmaatschappijen of onderlinge verzekeringsmaatschappijen, op verzoek opvraagbaar					
Niet-gestorte en niet-opgevraagde preferente aandelen, op verzoek opvraagbaar					
Een juridisch bindende verplichting om op verzoek in te schrijven op en te betalen voor achtergestelde verplichtingen					
Kredietbrieven en garanties zoals bedoeld in artikel 96, lid 2, van Richtlijn 2009/138/EG					
Kredietbrieven en garanties anders dan zoals bedoeld in artikel 96, lid 2, van Richtlijn 2009/138/EG					
Suppletiebijdragen van de leden zoals bedoeld in artikel 96, lid 3, eerste alinea, van Richtlijn 2009/138/EG					
Suppletiebijdragen van de leden anders dan zoals bedoeld in artikel 96, lid 3, eerste alinea, van Richtlijn 2009/138/EG					
Overig aanvullend vermogen					
Totaal aanvullend vermogen					
Beschikbaar en in aanmerking komend eigen vermogen					
Totaal beschikbaar eigen vermogen voor het solvabiliteitskapitaalvereiste	62.213	62.213			
Totaal beschikbaar eigen vermogen voor het minimumkapitaalvereiste	62.213	62.213			
Totaal in aanmerking komend eigen vermogen voor het solvabiliteitskapitaalvereiste	62.213	62.213			
Totaal in aanmerking komend eigen vermogen voor het minimumkapitaalvereiste	62.213	62.213			
Solvabiliteitskapitaalvereiste	21.157				
Minimumkapitaalvereiste	5.289				
Verhouding tussen in aanmerking komend eigen vermogen en het solvabiliteitskapitaalvereiste	294%				
Verhouding tussen in aanmerking komend eigen vermogen en het minimumkapitaalvereiste	1.176%				
	Totaal				
Reconciliatiereserve	62.213				
Overschot van de activa t.o.v. de verplichtingen	-				
Eigen aandelen (rechtstreeks of middellijk gehouden)	-				
Te verwachten dividenden, uitkeringen en kosten	405				
Overige kernvermogensbestanddelen	-				
Correctie voor beperkte eigenvermogensbestanddelen ten aanzien van matchingopslagportefeuilles en afgezonderde fondsen	-				
Reconciliatiereserve	61.808				
Verwachte winst	-				
De in toekomstige premies vervatte verwachte winst (EPIFP) — Levensverzekeringsbedrijf	12.931				
De in toekomstige premies vervatte verwachte winst (EPIFP) — Schadeverzekeringsbedrijf	-				
Totaal in toekomstige premies vervatte verwachte winst (EPIFP)	12.931				

S.25.01.01 Standaardformule voor het solvabiliteitskapitaalvereiste voor ondernemingen
jaar: 2022

	Bruto solvabiliteitskapi- taalvereiste
Marktrisico	17.207
Tegenpartijkredietrisico	2.835
Levensverzekeringstechnisch risico	6.561
Ziekteverzekeringstechnisch risico	-
Schadeverzekeringstechnisch risico	-
Diversificatie	-5.691
Risico immateriële activa	-
Kernsolvabiliteitskapitaalvereiste	20.911
Berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste	
Operationeel risico	246
Verliescompensatievermogen van technische voorzieningen	-
Verliescompensatievermogen van uitgestelde belastingen	-
Kapitaalvereiste voor ondernemingen met werkzaamheden in overeenstemming met artikel 4 van Richtlijn 2003/41/EG	-
Solvabiliteitskapitaalvereiste exclusief kapitaalopslagfactor	21.157
Reeds vastgestelde kapitaalopslagfactoren	-
Solvabiliteitskapitaalvereiste	21.157
Overige informatie over solvabiliteitskapitaalvereiste	
Kapitaalvereiste voor ondermodule aandelenrisico op basis van looptijd	-
Totaalbedrag van theoretische solvabiliteitskapitaalvereisten voor resterend deel	-
Totaalbedrag van theoretische solvabiliteitskapitaalvereisten voor afgezonderde fondsen	-
Totaalbedrag van theoretische solvabiliteitskapitaalvereisten voor matchingopslagportefeuilles	-
Diversificatie-effecten als gevolg van RFF nSCR-aggregatie ten behoeve van artikel 304	-

S.28.01.01 Minimumkapitaalvereiste
jaar: 2022

Lineaire-formulecomponent voor levensverzekerings- en -herverzekeringsverplichtingen	Waarde	
MCR _L Resultaat	1.173	
	Netto (exclusief herverzekering/ SPV) beste schattingen technische voorzieningen als geheel berekend	Netto (exclusief herverzekering/ SPV) totaal risicobedrag
Verplichtingen met winstdeling — gegarandeerde uitkeringen Verplichtingen met winstdeling — toekomstige discretionaire uitkeringen Aan indexen of beleggingen gekoppelde verplichtingen Overige levens- en schadeverzekerings- en herverzekeringsverplichtingen Totaal risicobedrag voor alle levensverzekerings- en herverzekeringsverplichtingen	15.074 - - -	879.380
Berekening van het algehele minimumkapitaalvereiste Lineair minimumkapitaalvereiste Solvabiliteitskapitaalvereiste Bovengrens minimumkapitaalvereiste Ondergrens minimumkapitaalvereiste Gecombineerd minimumkapitaalvereiste Absolute ondergrens van het minimumkapitaalvereiste Minimumkapitaalvereiste	Waarde 1.173 21.157 9.521 5.289 5.289 3.900 5.289	

N.V. Levensverzekering-Maatschappij 'De Hoop'
Anna van Saksenlaan 10
2593 HT Den Haag

070 - 342 1313
info@dehoopleven.nl
www.dehoopleven.nl

